

Så gjorde vi

Insatsveckor mot prostitution och människohandel i Västmanland

Nätet är arenan för sexhandeln i länet

Västmanlands län har en befolkning på drygt 260 000 invånare i tio kommuner, varav Västerås är den största kommunen med över 140 000 invånare.

Västmanland är ett genomfartslän när det gäller sexhandel. Här passerar ofta personer som senare påträffas i prostitution i storstäder som Stockholm och Köpenhamn.

I länet förekommer knappast någon gatu-prostitution. Däremot spelar internet en viktig roll för kontakter mellan säljare och köpare av sex. Även i små kommuner lägger kvinnor och män ut annonser där de erbjuder sex mot betalning.

Det är på internet en stor del av sexhandeln organiseras. Annonserna innehåller ofta detaljerade beskrivningar med priser för olika sexuella tjänster.

Gemensam insats mot sexköp gav resultat

Under maj 2013 genomfördes i Västmanlands län två insatsveckor mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Insatsveckorna byggde på ett nära samarbete mellan myndigheter i länet som på olika sätt kommer i kontakt med prostitution och människohandel. Genom insatsveckorna uppnåddes flera positiva resultat och vi fick nya kunskaper och erfarenheter.

I den här broschyren berättar vi kortfattat hur vi gick till väga under insatsveckorna.

*Ung, snygg
seriös eskort
söker träff
med män
– 3000 kr*

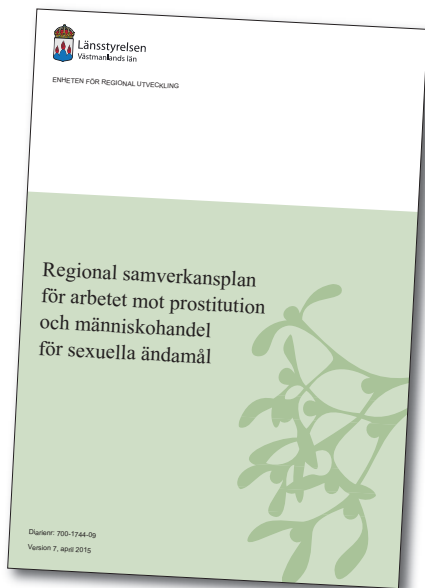
21-årig tjej från Sala annonserar på internet om "hobbyeskort".

Arbetet bygger på en gemensam plan

Sedan länge har representanter för olika myndigheter i Västmanland samarbetat för att bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Gemensamt har vi tagit fram en samverkansplan som uppdaterats flera gånger.

Värdegrunden i arbetet är att alla människor är födda fria och är lika i värde och rättigheter. Prostitution och människohandel för sexuella ändamål kränker de utsattas människovärde och rätt att bestämma över sitt eget liv. Dessutom motverkas social jämlikhet och jämställdhet.

En särskild samverkansgrupp har bildats i Västmanland med representanter för de myndigheter som tagit fram samverkansplanen. Syftet med gruppen är att förmedla kunskap och utveckla samarbetet mellan myndigheterna och även med kvinnojourer och andra frivilligorganisationer.

I samverkansplanen beskrivs vilket ansvar respektive myndighet har i ärenden som gäller prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Målet är att vi genom samverkan kan skapa bättre förutsättningar för åtal, bemötande och omhändertagande i ärenden som rör sexhandeln.

Samverkande myndigheter i Västmanlands län

- I Västmanland finns en väl utvecklad samverkan för att bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål.
- De myndigheter som samverkar är Länsstyrelsen, Polisen, Migrationsverket, Åklagarkammaren, den länstäckande Socialjouren och socialtjänsterna i länets tio kommuner.

Gemensamma och interna förberedelser

För att få ett så bra resultat som möjligt förbereddes insatsveckorna både gemensamt och internt inom respektive organisation. Till grund för insatsen låg samverkansplanen som myndigheterna utarbetat tillsammans.

Gemensam utbildningsdag

Inför insatsveckorna i maj 2013 samlades alla aktörer till en gemensam utbildningsdag. Den samordnades och finansierades av Länsstyrelsen.

Samtliga yrkesgrupper fick under utbildningsdagen sina egna områden belysta av föreläsare från Åklagarmyndigheten, Migrationsverket, Socialtjänsten i Stockholm,

Patrik Cederlöf, nationell samordnare, föreläste.

Polisens prostitutionsenhet i Stockholm, KAST (verksamhet som riktar sig till köpare av sexuella tjänster) och NMT (Nationellt metodstödteam mot prostitution och människohandel).

Föreläsare var bland andra Patrik Cederlöf (nationell samordnare vid NMT), Jessica Wenna (Åklagarkammaren) och Simon Häggström (Polisen).

Operativa förberedelser

Under den gemensamma utbildningsdagen fick respektive yrkesgrupp även en fördjupad genomgång av hur var och en skulle arbeta operativt under insatsveckorna.

Som en del av förberedelserna inför insatsveckorna i länet fick poliser från Västmanland möjlighet att delta i operativa insatser i Stockholmspolisens regi.

Särskilda poliser valdes ut för att delta i insatsveckorna. För att förbereda sig fick de en egen utbildning. De gavs också möjlighet att delta i operativa insatser mot sexköpare i Stockholm.

Detta gjorde vi under insatsveckorna

Under de två insatsveckorna var polisen aktiv med spaning och tillslag mot misstänkta sexköpare. Riktad information spreds till hotellpersonal och taxichaufförer. Dessutom fanns beredskap att erbjuda stöd till brottsoffer och även till sexköparna.

Inre spaning – identifiera annonser

Polisen påbörjade så kallad inre spaning i god tid före insatsveckorna. Detta innebar bland annat att annonser om sex mot betalning som då var aktiva på nätet kartlades och identifierades.

Information till hotell och taxi

Informationsblad delades ut till hotell och taxiföretag för att uppmärksamma problemen med prostitution och människohandel. Under veckorna arbetade polisen med spaning mot olika adresser och hotell.

Tillslag mot sexköpare

Under insatsveckorna gjorde polisen även tillslag mot sexköpare på ett hotell i Västerås.

Brottsofferstöd

Vid tillslagen hade personalen till uppgift att informera om och erbjuda stöd till både den prostituerade och till sexköparen.

Jour hos myndigheterna

Kontaktpersoner vid de samverkande myndigheterna hade jour under hela insatsen.

TILL PERSONAL INOM
HOTELL- OCH TAXINÄRINGARNA

**Informera Polisen om sexköp
och människohandel**

- Under de senaste decennierna har en ny slavhandel vuxit fram, en handel med människor för sexuell utnyttjande som drivs av efterfrågan.
- Böland tvingas personer utsatta för människohandel för sexuella ändamål att sälja sexuella tjänster på gatan. Det finns även information om att utsläppta kvinnor som skulle kunna vara utsatta för människohandel säljer sexuella tjänster i barer och i restauranger.
- De brottsutstatta kan också utnyttjas på hotellrum dit köparna får komma eller så förflyttas de brottsutstatta sig till köparna, antingen på egen hand eller genom att de eskorteras till platsen.
- Du som är anställd inom hotell- och taxinäringarna kan hjälpa Polisen med information som gör att vi kan bekämpa denna cyniska och hänsynslösa brottslighet mer effektivt.

Så kontaktar du Polisen i Västmanland för att lämna information:

- Telefon:
Polisens ordinarie telefonnummer dygnet runt: 114 14. Knappvat 2 leder alltid till en välutbildad tipsmottagare.
Vid akuta ärenden eller pågående brott ring alltid 112.
- E-post:
Tips via e-post till Polisen i Västmanland skickas till adressen tipsapolisen.vastmanland@polisen.se
- Brev
Polismyndigheten i Västmanlands län, Box 9, 721 03 Västerås

polisen.se/vastmanland

Polisens informationsblad till personal inom hotell- och taxinäringarna.

Bilden är tagen på ett hotellrum i Västerås där polisen gjorde ett tillslag mot en misstänkt sexköpare.

Tre män köpte sex på hotell i Västerås

Under insatsveckorna gjorde polisen tillslag mot sexköpare vid ett hotell i Västerås. Tre män kunde knytas till att de köpt sex av en kvinna. Överenskommelse, angett pris och överlämnande av pengar betraktades som ett fullbordat brott. Kvinnan som sålde sex var däremot inte misstänkt för något brott.

Under tillslaget fick kvinnan information om olika möjligheter till stöd. Tillsammans med en polis träffade hon personal vid Kvinnocentrum i Västerås.

Sexköparna fick information om Kriscentrum för män i Västmanland. De tog emot informationen, men samtliga tackade nej till erbjudandet.

Socialtjänstens barn- och ungdomsenhet, Kvinnocentrum och Kriscentrum för män fanns tillgängliga under insatsveckorna. Att finnas till hands är viktigt med tanke på att många upplever sexköp som mycket skamfyllt. Även om männen i dessa fall tackade nej kan det finnas ett stödbehov hos både kvinnor och män.

Vilka var de ertappade sexköparna?

De tre männen var i åldrarna 47-69 år och betalade 1 500 kr var för sexköpet. De hade relativt god inkomst. En av dem var gift med vuxna barn och en var sambo med två barn, varav en under 18 år. Den tredje var ensamstående med ett barn under 18 år.

Alla tre godkände strafföreläggande och slapp rättegång. Men under fem år framgår det av deras belastningsregister att de köpt sex. Böterna blev 50 dagsböter, 5 000-16 500 kr.

I boken "Targeting the sexbuyer" beskrivs bland annat svenska sexköpares bakgrund.

Kraftsamling leder till framgång

De samverkande myndigheterna har visat att även ett litet län kan kraftsamla och arbeta effektivt mot prostitution. Vi har också fått ett kvitto på att den samverkansplan mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål som vi utarbetat fungerar i praktiken.

Gemensamma insatsveckor är en modell som kan fungera där det inte finns permanenta enheter som arbetar mot prostitution och människohandel.

Genom insatsveckorna har erfarenheten och kompetensen hos de deltagande myndigheterna ökat.

Det har även en brottsförebyggande verkan när det är känt att polisen arbetar med särskilda insatser mot prostitution.

En effekt av insatsveckorna är att hotellen tipsar polisen om de misstänker att prostitution förekommer.

Efter insatsveckorna har hotellen också blivit mer uppmärksamma och tipsat polisen när de misstänker att det förekommer prostitution.

Några viktiga erfarenheter av insatsveckorna

- Samverkan mellan myndigheterna har förstärkts och utvecklats, nu finns en nära samverkan och tillit till varandra.
- Det är viktigt med stöd från ledningen inom samtliga myndigheter.
- En gemensam utbildningsdag var mycket värdefull.
- Vi ser flera som är utsatta och som kan få rätt stöd och hjälp.
- Det är bra att vi har en socialjour som täcker hela länet.
- Nu kan vi gå vidare i arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål, söka annonser på nätet och arbeta uppsökande.

Vill du veta mer om hur vi förberedde och genomförde insatsveckorna i Västmanland?

Länsstyrelsen i Västmanlands län
Pernilla Börjesson, 010-224 92 30

Polisområde Västmanland
Susanne Erlandsdotter Andersson
010-567 55 91, 070-658 63 96
Allmän kontakttelefon: 114 14

Socialtjänsten i Västmanlands län
• Socialjouren:
Cecilia Andersson, 021-39 00 00, 021-39 20 66
• Västerås Stad (Individ och familjeomsorg):
Carmen Jorro Martinez, 021-39 36 30

Kvinnocentrum (Västerås, Arboga och Köping)
Jurgita Ravaityte Kristoffersson, 021-39 77 99
Agneta Wiröstrand Hedqvist, 021-39 77 97
Allmän kontakttelefon: 021-39 37 10

Åklagarkammaren Västerås
Jessica Wenna, 010-562 50 00

Länsstyrelsen
Västmanlands län

www.lansstyrelsen.se/vastmanland